

UZASADNIENIE

Decyzją numer (...) z dnia 21 listopada 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że **Z. M.** podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, to jest emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu, jako zleceniobiorca z tytułu zawartej umowy zlecenia z płatnikiem składek Pracownią (...) Sztukatorskich i (...) M. J. w okresie od dnia 19.10. 2015 roku do dnia 15.12. 2015 roku, , a także określił podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne tj. emerytalne , rentowe i wypadkowe za : październik 2015r. i listopad 2015r. w kwocie 0, 00 zł., za grudzień 2015r. - w kwocie 350 zł. i na ubezpieczenie zdrowotne za grudzień 2015r. w kwocie 310,59 zł.

/decyzja - k. 2-5 akt ZUS/

Płatnik składek (...) Sztukatorskich i (...) M. J. w Ł., złożyła w dniu 21 grudnia 2016 roku odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej uchylenie i orzeczenie , że ubezpieczony nie podlega , jako zleceniobiorca, obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w okresie, wskazanym w zaskarżonej decyzji . W uzasadnieniu argumentował, że zawarta z ubezpieczonym , umowa, miała charakter umowy o dzieło. Wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego i wspólnie rozpoznanie odwołań , złożonych przez płatnika od innych decyzji ZUS dotyczących innych osób, ale w tym samym przedmiocie.

/odwołanie k. 2-15/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 5.01.2017r., organ rentowy wnosił o jego oddalenie, przytaczając argumentację jak w uzasadnieniu skarżonej decyzji.

/odpowiedź ZUS na odwołanie k. 16/

Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą VIII U 45/17.

Z. M. , działający przez pełnomocnika, syna A. M. , nie zajął merytorycznego stanowiska w sprawie .

Decyzją numer (...) z dnia 21 listopada 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że **L. G.** podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, to jest emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu, jako zleceniobiorca z tytułu zawartej umowy zlecenia z płatnikiem składek Pracownią (...) Sztukatorskich i (...) M. J. w okresie od dnia 7.07. 2013 roku do dnia 30.10. 2013 roku, i od 1.10.2015r. do 10.12.2015r., a także określił podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne tj. emerytalne , rentowe i wypadkowe za : okres od lipca do października 2013r. w kwocie 0, 00 zł., za grudzień 2013r. - w kwocie 7100 zł., październik, listopad 2015r. – 0,00 zł., grudzień 2015r. – 3000 zł. i na ubezpieczenie zdrowotne za od lipca do października 2013r. w kwocie 0, 00 zł., za grudzień 2013r. - w kwocie 6300,54 zł., październik, listopad 2015r. – 0,00 zł., grudzień 2015r. – 2662,20 zł.

/decyzja - k. 2-5 akt ZUS/

Płatnik składek (...) Sztukatorskich i (...) M. J. w Ł., złożył, w dniu 21 grudnia 2016 roku, odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej uchylenie i orzeczenie , że ubezpieczony nie podlega , jako zleceniobiorca, obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w okresie, wskazanym w zaskarżonej decyzji . W uzasadnieniu argumentował, że zawarta z ubezpieczonym , umowa, miała charakter umowy o dzieło, załączając dokumentację fotograficzną - bez oznaczenia: jakich prac dotyczą , i bez wskazania – wykonawcy prac.

/odwołanie k. 2-15/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 5.01.2017r., organ rentowy wnosił o jego oddalenie, przytaczając argumentację jak w uzasadnieniu skarżonej decyzji.

/odpowiedź ZUS na odwołanie k. 16/

Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą VIII U 35/17.

L. G. nie stawiał się na żadnej z rozpraw, zajął stanowiska w sprawie.

Decyzją numer (...) z dnia 21 listopada 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że **H. L.** podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, to jest emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu, jako zleceniobiorca, z tytułu zawartej umowy zlecenia z płatnikiem składek Pracownią (...) Sztukatorskich i (...) M. J. , w okresie od dnia 27.11. 2013 roku do dnia 6.01. 2014 roku, a także określił podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne tj. emerytalne , rentowe i wypadkowe za : listopad i grudzień 2013r. w kwocie 0, 00 zł., za styczeń 2014r. - w kwocie 2850 zł. i na ubezpieczenie zdrowotne za styczeń 2014r. w kwocie 2529,09 zł.

/decyzja - k. 2-5 akt ZUS/

Płatnik składek (...) Sztukatorskich i (...) M. J. w Ł., złożył w dniu 21 grudnia 2016 roku odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej uchylenie i orzeczenie , że ubezpieczony nie podlega , jako zleceniobiorca, obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w okresie, wskazanym w zaskarżonej decyzji . W uzasadnieniu argumentował, że zawarta z ubezpieczonym , umowa, miała charakter umowy o dzieło, załączając dokumentację fotograficzną - bez oznaczenia: jakich prac dotyczą , bez wskazania – wykonawcy prac.

/odwołanie k. 2-15/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 5.01.2017r., organ rentowy wnosił o jego oddalenie, przytaczając argumentację jak w uzasadnieniu skarżonej decyzji.

/odpowiedź ZUS na odwołanie k. 16/

Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą VIII U 42/17.

H. L. nie zajął merytorycznego stanowiska w sprawie .

/protokół rozprawy z dnia 28.06.2017r. k. 200 odwr./ .

Zarządzeniami sędziego referenta z dnia 16 stycznia 2017r. , sprawy zostały połączone celem wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

/ zarządzenia z dn. 16.01.2017r. w każdej ze spraw/

Sąd Okręgowy, rozpoznając odwołania, ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący się płatnik – (...) Sztukatorskich i (...) M. J. w Ł. funkcjonuje w obrocie prawnym od 19.10. 1977r. **Przedmiotem działalności jest, wskazana w Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej - działalność historycznych miejsc i budynków oraz podobnych atrakcji turystycznych.**

/okoliczności bezsporne /

W **dniu 7 lipca 2013 rok**, płatnik składek, zawarł z L. G. , urodzonym w dniu (...) , umowę , nazwaną umową o dzieło, której przedmiotem było wykonanie rekonstrukcji obiektu zabytkowego w Ł. przy ul. (...) , w terminie do dnia 30.10. 2013 roku . Strony ustaliły, że L. G. przysługuje wynagrodzenie w wysokości – „grupowe” wg wykonanych robót z którego Zamawiający dokona stosownych potrąceń , zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych . Wynagrodzenie będzie płatne w ciągu 14 dni po przyjęciu – „dzieła” i wystawieniu rachunku przez Wykonawcę. Do akt ZUS załączony został rachunek z dnia 31.12.2013r – z adnotacją : zgodnie z umową z dnia 07-07-2013 na kwotę 7100 zł. Na rachunku znajduje się podpis odbiorcy kwoty 6078 zł.

W **dniu 1.10. 2015 rok**, płatnik składek zawarł z L. G. , umowę , nazwaną umową o dzieło, której przedmiotem było wykonanie rekonstrukcji gzymsów i sztukaterii w obiekcie zabytkowym w Ł. przy ul. (...), w terminie do dnia 10.12. 2015 roku . Strony ustaliły, że L. G. przysługuje wynagrodzenie w wysokości wg wykonanych robót z którego Zamawiający dokona stosownych potrąceń , zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych , odbioru robót dokonuje kierownik Wynagrodzenie będzie płatne w ciągu 14 dni po przyjęciu – „dzieła” i wystawieniu rachunku przez Wykonawcę.

W dniu 1.10.2015r. L. G. odbył szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zabezpieczenia przeciwpożarowego.

Do umowy , zawartej w aktach ZUS, załączony został rachunek z dnia 31.12.2015r. – na kwotę 3000 zł.

L. G. łączył, za pomocą kielni, starą i nową część tynku na budynku przy ul. (...) czyli nakładł tynki , w budynku (...) robił renowację lastryka schodów wewnętrznych , która polegała na wypełnianiu ubytków . Otrzymał wynagrodzenie za roboczo-godziny aktywności, w oparciu o katalogi norm kosztorysowych. L. G. używał narzędzi i sprzętu płatnika . Wykonywane przez niego czynności, kontrolował kierownik budowy – K. C., na terenie EC 1 – codziennie obecny był inspektor nadzoru, który dodatkowo kontrolował sposób wykonania czynności. Do L. G. nie było zastrzeżeń.

/umowy : z dn. 7.07.2013r. 1.01.2015r., k. 131, 104, rachunki k. 130,104, zaświadczenie o szkoleniu z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zabezpieczenia przeciwpożarowego k. 102 akt ZUS, zeznania: świadka W. J. k. 58, świadka K. C. k. 200 odwr, 201 /.

Płatnik składek zawarł z **H. L.** , urodzonym w dniu (...), **umowę** w **dniu 27 .11. 2013 roku**, nazwaną umową o dzieło, której przedmiotem było : rekonstrukcja i renowacja pełna z malowaniem okien na obiekcie zabytkowym w (...) sztuki , w terminie do dnia 6.01. 2014 roku . Strony ustaliły wynagrodzenie H. L. w kwocie 200 zł./m.kw. brutto. Wynagrodzenie będzie płatne w ciągu 14 dni odliczając zaliczkę na podatek dochodowy . Do umowy, zawartej w aktach ZUS, załączony został rachunek – z adnotacją „ końcowe rozliczenie 23.01.2014r. i podpis (...) Rachunek wystawiony za wykonie umowy z dnia 27. (...).

H. L. z zawodu jest stolarzem. Wykonywał czynności w (...) sztuki, w czteroosobowej brygadzie w stałych godzinach w ciągu dnia od 7 do 14, ale nie wykonywał czynności w Ś.. Wykonywał czynności w zakresie elementów drewnianych, przy naprawie okien: opalał je z farby, szpachlował, malował, ościeży , parapetów. Gdy brakowało jakiegoś elementu okna – wykonywał ten element [dorabiał go – wyjaśnienia k. 55] W chwili zawierania umowy, nie wiedział które okna będzie naprawiał. co ma wykonać . Nie pamięta kto wskazywał okna do naprawy . H. L. używał narzędzi i sprzętu płatnika.

/umowa z, rachunkiem k.37 akt ZUS, zeznanie H. L. j e-protokół rozprawy z dnia 16.05.2016r. k. 78 /.

Płatnik składek, zawarł z Z. M. , **urodzonym w dniu (...)**, umowę, nazwaną umową o dzieło, w **dniu 19.10..2015 rok**, której przedmiotem była renowacja , rekonstrukcja, gzymsów profilowanych przy obiekcie zabytkowym w Ł. przy ul. (...) w terminie do dnia 15.12. 2015 roku . Strony ustaliły wynagrodzenie grupowe wg obrysu , wykonanego przez kierownika budowy. Wynagrodzenie będzie płatne w ciągu 14 dni po wykonaniu – dzieła - i wystawieniu rachunku przez Wykonawcę . Do umowy , zawartej w aktach ZUS, załączony został rachunek na kwotę 350 zł. – z adnotacją „ zrezygnował po 8 dniach” , z pieczętką i podpisem na rachunku Firmy (...)

W dniu 19.10.2015r. Z. M. odbył szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zabezpieczenia przeciwpożarowego.

Wykonywał czynności w Ł. przy bramie zabytkowej wjazdu do przedszkola, i w Ł. przy ul. (...), polegające na usuwaniu [„skubaniu” k. 121] starego tynku na tych obiektach i pokrywania powierzchni nowym tynkiem . Polecenie „skubania” starych tynków i pokrywania nowymi - otrzymał od majstra . Z. M. używał narzędzi i sprzętu płatnika.

Po tygodniu otrzymał od W. J. 300 zł. Przed rozpoczęciem prac – nie wiedział co będzie ich przedmiotem.

/umowa z rachunkiem akta ZUS, zaświadczenie o szkoleniu z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zabezpieczenia przeciwpożarowego – akta ZUS, zeznanie Z. M. e-protokół rozprawy z dnia 24.05.2017r. płyta CD k. 123 /.

Decyzją numer (...)r. z dnia **4 lipca 2017r.** ZUS zmienił decyzję z dnia 21 listopada 2016r i stwierdził , że **Z. M.** podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, to jest emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu, jako zleceniobiorca z tytułu zawartej umowy zlecenia z płatnikiem składek Pracownią (...) Sztukatorskich i (...) M. J. w okresie od dnia 19.10. 2015 roku do dnia 28 października 2015 roku, a także określił podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne tj. emerytalne , rentowe i wypadkowe za : październik 2015r. w kwocie 0, 00 zł., za grudzień 2015r. - w kwocie 350 zł. i na ubezpieczenie zdrowotne za grudzień 2015r. w kwocie 310,59 zł.

/decyzja - k. 214 /

Na mocy umowy numer (...) , zawartej w dniu 26.03.2013r. pomiędzy: Miastem Ł. reprezentowanym przez Administrację (...) Ł. a (...) -Rzeźba w K. i płatnikiem – jako partnerem : Miasto Ł. jako Zamawiający zlecił , a Wykonawca przyjął do realizacji robotę budowlaną , polegającą na remoncie i przebudowie wraz z infrastrukturą techniczną budynku frontowego o funkcji mieszkalno-usługowej w nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...).

/kserokopia umowy k. 165-169/

Płatnik zawarł w dniu 4.09.2013r z (...) umową numer (...) -R Przedmiotem umowy jest wykonanie prac konserwatorskich i robót budowlanych, w ramach zadania pn. Rewitalizacja zabytkowych: elewacji, ślusarki, stolarki okiennej, zewnętrznej stolarki przy ul. (...) polegających na : wykonaniu zakresu prac, zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia tj. dokumentacją projektową , programem konserwatorskim , specyfikacjami, wytycznymi (...) wojewódzkiego Konserwatora zabytków oraz wytycznymi zamawiającego. Zgodnie z & 4 punkt 9 tej umowy: wszystkie osoby pozostające w jego dyspozycji w ramach wykonywania robót objętych przedmiotem niniejszej umowy, posiadają: odpowiednie kwalifikacje zawodowe w rozumieniu prawa i wymogów umowy , aktualne badania lekarskie, jeżeli przepisy nakładają obowiązek posiadania takich badań, są przeszkoleni w zakresie przepisów bhp i przeciwpożarowych, posiadają prawo wykonywania pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Wykonawca – płatnik zobowiązał się , przed rozpoczęciem prac, do przedstawienia Zamawiającemu pisemną listę osób i podmiotów, które będą wykonywały w jego imieniu pracę, _z podaniem numerów dowodów osobistych i numerów PESEL.

/kserokopia umowy k. 170-178/

Na mocy umowy z dnia 18.11.2015r. zawartej przez płatnika z Zespołem (...) w Ł. ul. (...), płatnik zobowiązał się do wykonywania robót budowlanych dotyczących zadania inwestycyjnego pn.: „Remont elewacji budynku Zespołu (...)” w ramach programu MIA 100 K.. Zakres robót dotyczy następującego zakresu rzeczowego: wykonanie dodatkowych polichromii na ścianach i suficie westybulu, wykonanie dodatkowych elementów sztukaterii na suficie westybulu , wykonanie mazerunku imitującego zabytkowych drzwi głównych frontowych i od podwórka , wg zatwierdzonego przez służby konserwatorskie wzoru , wykonanie zadaszenia wyjścia od podwórka, uzupełnienie konstrukcji nośno-wsporczej pod elementy sztukatorskie gzymsu wieńczącego i między piętrowego .

/kserokopia umowy k. 179-185/

A. S. (1), w grudniu , przed Ś. w 2013r. [w okresie od 27.11.2013r. do 20.12.2013r.] wykonywał na rzecz płatnika czynności na terenie (...) sztuki polegające na gipsowaniu, wstawianiu kątowników, ocieplaniu fundamenty . Czasem , na polecenie M. J., wykonywał inne prace np. kopanie dołów , zalewanie balkonów , zeszkrobwanie farby olejnej ze starych okien , montowanie metalowych okien , za co otrzymywał wynagrodzenie według stawki godzinowej , ustalonej na kwotę 10 zł. , ale otrzymał – 9 zł. za godzinę , wykonując czynności w stałych godzinach 7-15 [8 godzin]. Za poleconą pracę po godzinie 15 , nie otrzymał dodatkowego wynagrodzenia,.

/zeznania świadka A. S. (1) k. 201 odwr., wykaz spraw toczących się w Sadzie Okręgowym w Łodzi w udziale płatnika, wśród wymienionych osób – A. S. (1) – k. 162/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie dokumentów, zawartych w aktach sprawy i w aktach ZUS, uznając je za wiarygodne i wystarczające do poczynienia przedmiotowych ustaleń. Powołane dokumenty nie były kwestionowane w toku postępowania przez żadną ze stron, a Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw, ażeby z urzędu zakwestionować ich wartość dowodową w sprawie. Sąd oparł się także na zeznaniach świadków: W. J. – żony M. J., K. C., kierownika budowy, T. K. – także zaangażowanego przez firmę (...), na podstawie umowy o dzieło, wykonawcy, M. K. – , wykonującego na rzecz firmy (...), czynności przy czyszczeniu kamienia - piaskowca, choć bez umowy o dzieło, za wykonane czynności otrzymał, umówioną kwotę wynagrodzenia, A. S. (2), która realizowana zawartą umowę o dzieło w 2013r. przy odnawianiu starych okien w (...) sztuki, A. B., który wykonywał prace przy remoncie okien, za wynagrodzenie według stawki – za okno, A. S. (1), który wykonywał czynności na rzecz płatnika w grudniu 2013r.: gipsowania, wstawiania kątowników, ocieplął fundamenty : czasem, na polecenia M. J., wykonywał inne prace np. kopanie dołów, zalewanie balkonów, zeszkrobywanie farby olejnej ze starych okien, montowanie metalowych okien, za co otrzymywał wynagrodzenie według stawki godzinowej, ustalonej na kwotę 10 zł., ale otrzymał – 9 zł. za godzinę, wykonując czynności w stałych godzinach 7-15 [8 godzin]. Za poleconą pracę po godzinie 15, nie otrzymał dodatkowego wynagrodzenia,.

Sąd oparł się także na zeznaniach stron: M. J., oraz Z. M. i H. L.. L. G. na stawil się na żadnej z rozpraw. . Zeznania stron obrazują przebieg realizacji zawartych umów. W tym zakresie – opisu wykonywanych czynności, miejsca ich realizacji, użytych narzędzi i sprzętu, sprawowania przez płatnika kontroli nad wykonawstwem, Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i stron, gdyż są spójne, i logiczne. Natomiast – wnioski orzecznicze – Sąd wyprowadził odmienne.

Dodatkowo wskazać należy, że odwołujący się płatnik, nie zakwestionował, wskazanych przez organ rentowy, w zaskarżonych decyzjach - okresów, podlegania przez zainteresowanych, obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako zleceniobiorcy u płatnika składek, ani miesięcznych podstaw wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne na te okresy, ale, podnosił, że, jako płatnik składek, nie był zobowiązany do uiszczania składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne zainteresowanej, ponieważ kwestionowane umowy, była umowami o dzieło i nie stanowiły tytułu do ubezpieczeń społecznych.

Wiele osób wykonywało czynności na rzecz płatnika, w ramach różnych, zawieranych umów: wykaz spraw, toczących się z udziałem osób, z którymi płatnik zawarł umowy znajduje się na k. 162. Sąd podkreśla: każda sytuacja jest indywidualna, zatem Sąd, w przedmiotowym postępowaniu, dotyczącym trzech podmiotów: L. G., H. L., Z. M., skoncentrował się tylko na konkretnie wykonywanych, przez te osoby, czynnościach, choć, za pomocą zeznań świadków- próbował ustalić mechanizm angażowania osób i jego efekty. Ale, co Sąd podkreśla – każdy przypadek jest jednostkowy i każdy wymaga indywidualnego podejścia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz, poczynionych na jego podstawie ustaleń, odwołania nie są zasadne i podlegają oddaleniu.

Zgodnie z **art. 6 ust. 1 pkt. 4 i art. 12 ust. 1** ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 roku (t.j. Dz.U. z 2013 roku, poz. 1442 ze zm.) osoby, wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której, zgodnie z Kodeksem cywilnym, stosuje się przepisy dotyczące zlecenia podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

Z mocy **art. 13 pkt. 2 zleceniobiorcy** obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy.

Na podstawie zaś **art. 66 ust. 1 pkt. 1 lit. „e”** ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 roku (t.j. Dz.U. z 2008 roku, Nr 164, poz. 1027, ze zm.) obowiązującej od dnia 1 października 2004 roku osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Stosownie do **art. 36 ust. 1** ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowym podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązkiem płatnika składek – z mocy **art. 46 ust. 1 i art. 47 ust. 1** ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – jest obliczanie, rozliczanie i opłacanie należnych składek za każdy miesiąc kalendarzowy oraz przysyłanie w wyznaczonym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłacanie składek za dany miesiąc.

Zgodnie z **art. 18 ust. 1 i 3** ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której, zgodnie z Kodeksem cywilnym, stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 (to jest przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu umowy agencyjnej lub umowy zlecenia), jeżeli w umowie **określono odpłatność za jej wykonywanie kwotowo**, w stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie.

Do ustalenia zaś podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których wyżej mowa, z mocy **art. 81 ust. 1** ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6. Ust. 5 art. 81 stanowi, że przy ustalaniu podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne nie stosuje się ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Z kolei wymieniony ust. 6 art. 81 przewiduje, że podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, potrąconych przez płatników ze środków ubezpieczonego, zgodnie z przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie jest kwalifikacja prawna umów, objętych zaskarżonymi decyzjami, nazwanych umowami o dzieło, zawartych przez płatnika składek: Pracownię (...) z L. G., H. L. i Z. M., a mianowicie ocena czy były to umowy o dzieło czy też umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług, do których zastosowanie mają przepisy kodeksu cywilnego o umowie zlecenia, a pochodną tego jest ustalenie obowiązku uiszczenia odpowiednich składek ubezpieczeniowych.

Na wstępie wskazać należy, że umowa zlecenia i umowa o dzieło to podstawowe kontrakty usługowe, konkurencyjne w stosunku do umowy o pracę. Różnica między tymi dwoma rodzajami umów jest, dla podmiotów zatrudniających, bardzo istotna, bowiem wiąże się z różnymi konsekwencjami prawnymi.

I tak np. podczas, gdy umowy o dzieło rodzą określone obowiązki z punktu widzenia ubezpieczeń społecznych odnośnie naliczania i odprowadzania składek ubezpieczeniowych tylko wówczas, gdy są zawierane z własnymi pracownikami, to umowy zlecenia pociągają za sobą skutki ubezpieczeniowe bez względu na to, z kim są zawierane - z własnym pracownikiem, czy z osobą z zewnątrz.

Zatem, jeśli dana umowa zostanie błędnie uznana nie za umowę o dzieło, ale za umowę zlecenia, to naliczenie w stosunku do niej składek na ZUS będzie niedozwolone, podobnie jak brak naliczenia składek w przypadku umowy zlecenia, która niewłaściwie została zakwalifikowana jako umowa o dzieło. Podkreślić należy, że decydująca jest treść, a nie nazwa umowy. Aby prawidłowo ustalić, z jaką umową mamy w danym przypadku do czynienia, tzn. czy jest to umowa zlecenia, czy umowa o dzieło, należy kierować się jej treścią, zadaniem, jakie osoba zatrudniana ma do wykonania, czyli istotą obowiązków umownych, jakie osoba ta na siebie przyjmuje.

Wskazać należy, iż stosownie do treści **art. 734 § 1 k.c.** przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie, przy czym do umowy o świadczenie usług stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu (**art. 750 k.c.**). W doktrynie panuje pogląd, że przedmiotem umowy o świadczenie usług jest dokonanie określonej czynności faktycznej, która nie musi prowadzić do osiągnięcia indywidualnie oznaczonego rezultatu. Chodzi tu zatem o umowy zobowiązujące do dokonania jednej lub wielu czynności faktycznych (także stałego ich dokonywania).

Zgodnie zaś z treścią **art. 627 k.c.** przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia.

Nie ulega przy tym żadnym wątpliwości, że przepisy o zleceniu nie mają zastosowania do czynności będących przedmiotem umowy o dzieło, bowiem wykonanie dzieła, zgodnie z prezentowanym w doktrynie poglądem, nie mieści się w pojęciu usługi w rozumieniu art. 750 k.c.

Umowę o dzieło zalicza się do kategorii „umów rezultatu” i przeciwstawia umowie zlecenia - jako „umowie o staranne wykonanie usługi”. W odróżnieniu od umowy zlecenia, umowa o dzieło wymaga, by starania przyjmującego zamówienie doprowadziły w przyszłości do konkretnego, indywidualnie oznaczonego rezultatu. Tymczasem umowa zlecenia takiego rezultatu - jako koniecznego do osiągnięcia - nie akcentuje. Elementem wyróżniającym dla umowy zlecenia nie jest zatem wynik, lecz starania podejmowane w celu osiągnięcia tego wyniku /por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 21 grudnia 1993 r. sygn. III AUr 357/93, opubl: Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych rok 1994, Nr 6, poz. 49, str. 63; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 26 stycznia 2006 r. sygn. III AUa 1700/05, opubl: Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych rok 2008, Nr 3, poz. 5, str. 55; wyrok Sądu Najwyższego z 13 marca 1967 r. sygn. I CR 500/66; opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Cywilna, Pracy i (...) rok 1968, Nr 1, poz. 5, **z najnowszych orzeczeń : wyrok Sądu Najwyższego z 14.11.2013r. II UK 115/13 i wyrok Sadu Najwyższego z dnia 8.11.2013r. II UK 157/13 /.**

Dokonując kwalifikacji konkretnej umowy należy w pierwszej kolejności badać, czy świadczenie będące przedmiotem zobowiązania ma cechy dzieła. Dzieło stanowi zawsze zjawisko przyszłe, jest czymś, co w chwili zawarcia umowy nie istnieje, lecz ma dopiero powstać w jakiejś określonej przyszłości. Rezultat, na jaki umawiają się strony, musi być z góry określony i może przyjmować zarówno postać materialną jak i niematerialną. Cechą konstytutywną umowy o dzieło jest, aby rezultat ten był obiektywnie osiągalny i w konkretnych warunkach pewny. Dzieło musi mieć indywidualny charakter i odpowiadać osobistym potrzebom zamawiającego. Podkreślenia także wymaga, że celem umowy o dzieło nie jest czynność (samo działanie lub zaniechanie), która przy zachowaniu należytej staranności prowadzić ma do określonego w umowie rezultatu, lecz samo osiągnięcie tego rezultatu. W umowie o dzieło chodzi zawsze o osiągnięcie umówionego rezultatu, niezależnie od rodzaju i intensywności świadczonej w tym celu pracy i staranności.

Tymczasem umowa o świadczenie usług jest umową starannego działania, jej celem jest wykonywanie określonych czynności, które nie muszą zmierzać do osiągnięcia rezultatu. W umowie zlecenie można wskazać rezultat, który powinien być osiągnięty, a podejmujący zlecenie powinien podejmować starania by go osiągnąć. Jednak w odniesieniu do umowy zlecenia po pierwsze nie da się określić zamierzonego rezultatu w sposób pewny, a po drugie nie sposób przewidzieć, w jakim stopniu zostałby on osiągnięty.

W odróżnieniu od umowy zlecenia, umowa o dzieło wymaga, by starania przyjmującego zamówienia doprowadziły do konkretnego, w przyszłości, indywidualnie oznaczonego rezultatu. Umowa zlecenia nie akcentuje tego rezultatu, jako koniecznego do osiągnięcia, nie wynik zatem (jak w umowie o dzieło), lecz starania w celu osiągnięcia tego wyniku, są elementem wyróżniającym dla umowy zlecenia, tj. przedmiotem istotnym (wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 21 grudnia 1993 r. III AUr 357/93).

Sposób wykonania dzieła pozostawiony jest w zasadzie uznaniu przyjmującego zamówienie, byleby dzieło miało przymioty ustalone w umowie lub wynikające z charakteru danego dzieła. Przyjmujący zamówienie nie ma także, co do zasady, obowiązku osobistego wykonania dzieła, chyba że wynika to z umowy lub charakteru dzieła (np. dzieło

artystyczne). Ryzyko nieosiągnięcia rezultatu zawsze obciąża przyjmującego zamówienie. Przy czym odpowiedzialność przyjmującego zamówienie w wypadku nieosiągnięcia celu umowy, jest odpowiedzialnością za nieosiągnięcie określonego rezultatu, a nie za brak należytej staranności /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2000 r. sygn. II UKN 386/99, opubl. OSNP 2001/16/522/.

A zatem z umową rezultatu mamy do czynienia wtedy, gdy spełnienie świadczenia przez dłużnika polega na doprowadzeniu do określonego efektu. W tego typu umowach jedynie taki stan będzie uznany za wykonanie zobowiązania. Z kolei z umową starannego działania jest związany obowiązek dłużnika działania w sposób sumienny w kierunku osiągnięcia danego rezultatu, przy czym już samo sumienne działanie jest spełnieniem świadczenia, niezależnie czy ostatecznie zostanie osiągnięty zamierzony rezultat czy nie. (K. B. artykuł „Kilka mitów z zakresu teorii umów (...) teza 2)

Należy podkreślić, że umowę o dzieło zdefiniowano **w art. 627 k.c.** jako zobowiązanie do wykonania oznaczonego dzieła za wynagrodzeniem. Starania przyjmującego zamówienie w umowie o dzieło mają doprowadzić w przyszłości do konkretnego, indywidualnie oznaczonego rezultatu, za wynagrodzeniem zależnym od wartości dzieła (**art. 628 § 1, art. 629, art. 632 k.c.**). Umowa o dzieło zakłada swobodę i samodzielność w wykonywaniu dzieła, a jednocześnie nietrwałość stosunku prawnego, gdyż wykonanie dzieła ma charakter jednorazowy i jest zamknięte terminem wykonania. Przyjmuje się, że rezultat, o który umawiają się strony, musi być z góry określony, mieć samoistny byt obiektywnie osiągalny i pewny.

Wykonanie dzieła najczęściej przybiera postać wytworzenia rzeczy lub dokonania zmian w rzeczy już istniejącej (naprawienie, przerobienie, uzupełnienie); takie dzieła są rezultatami materialnymi umowy zawartej między stronami, weryfikowalnymi ze względu na istnienie wad (wyrok SN z dnia 3 listopada 2000 r. IV CKN 152/2000 OSNC 2001 Nr 4 poz. 63).

Poza rezultatami materialnymi, istnieją także rezultaty niematerialne, które mogą, ale nie muszą być ucieleśnione w jakimkolwiek przedmiocie materialnym. W każdym razie takim rezultatem nieucieleśnionym w rzeczy nie może być czynność, a jedynie jej wynik, dzieło bowiem musi istnieć w postaci postrzegalnej, pozwalającej nie tylko odróżnić je od innych przedmiotów, ale i uchwycić istotę osiągniętego rezultatu.

Z dokonanych ustaleń wynika, że przedmiotowe umowy, zawarte z L. G., H. L., Z. M. , objęte zaskarżonymi decyzjami , były nakierowane na wykonanie, na podjęcie działań, w celu wykonania - prac: rekonstrukcja, renowacja [także z malowaniem okien] – w przypadku H. L. w obiekcie zabytkowym (...), renowacja i rekonstrukcja gzymsów profilowanych przy obiekcie zabytkowym ul. (...), - w przypadku Z. M. , rekonstrukcja obiektu zabytkowego przy ul. (...) - umowa z dnia 7.07.2013r. dotycząca L. G., rekonstrukcja gzymsów i sztukaterii w obiekcie zabytkowym ul. (...) - w odniesieniu do umowy z dnia 1.10.2015r. L. G. . Sad zwraca uwagę, że żadna z tych , będących przedmiotem analizy, umów : nie wskazuje jakichkolwiek indywidualnych rezultatów, efektów do osiągnięcia . Renowacja , rekonstrukcja to zestaw powtarzających się czynności, w praktyce, znanych wykonawcom, ale realizowanych nie w ramach autorskiego, indywidualnego procesu twórczego , tylko w ramach zlecenia płatnika , który – w związku z zawartymi , przytoczonymi przez Sąd , umowami z Zamawiającymi : (...), Miastem Ł., Zespołem (...) w Ł. ul. (...), – wykonywał czynności, zgodnie z zaleceniami, wytycznymi , zarówno : (...) wojewódzkiego konserwatora zabytków, jak i dokumentacją projektową , programem konserwatorskim , specyfikacjami, oraz wytycznymi zamawiającego.

Czynności takie jak : tynkowanie, gipsowanie, malowanie , usuwanie starej farby i pokrywanie nową , kopanie dołów, wylewanie balkonów, uzupełnianie brakujących elementów-fragmentów ościeżnic , framug okiennych , drzwi itp. stanowią elementy procesu technologicznego – renowacji, rekonstrukcji obiektów zabytkowych , ale nie tylko – renowacji i rekonstrukcji każdego obiektu , który wymaga takich procesów. Jeden lub kilka - z elementów odnowy . O tym , że były to procesy powtarzalne, oparte na starannym działaniu - nie jednorazowe , świadczą nawet **znamiona czasownikowe** przy określaniu czynności do wykonania – **w trybie niedokonanym, ciągłym**: renowacja , rekonstrukcja, [także np. z malowaniem] .

A zatem istotą świadczenia ze strony L. G., H. L., Z. M. było wykonanie czynności, opisanych wyżej, cechujących się **powtarzalnością i cyklicznością** na przykład: usuwanie starego tynku i pokrywaniu ścian nowym tynkiem przez Z. M., czy L. G. przy ogrodzeniu na ul. (...), czynności przy renowacji lastryka schodów w EC 1, czy też, wykonywane przez H. L., czynności w zakresie elementów drewnianych, przy naprawie okien: opalenie je z farby, szpachlował, malował, ościeży, parapetów. Gdy brakowało jakiegoś elementu okna – wykonywał ten element. Przy wykonywaniu czynności – żaden z wykonujących **opisane czynności panów nie miał dowolności, swobody, inwencji twórczej, żaden element nie był jego autorską interpretacją** zasad, reguł postępowania w procesie dokonywanej renowacji i rekonstrukcji z wymiernym efektem.

Rezultat tych czynności – rezultat zawartych umów – **nie był określony w żadnej z umów**. Argument, podnoszony przez płatnika, że rezultatem miało być odnowienie określonego obiektu zbytkowanego, jest o tyle wiarygodny, że – to płatnik – zawierał umowy z Zamawiającymi: Miastem Ł., (...) Zespołem Szkół. To płatnik zabezpieczał sprzęt i materiały, którymi, wykonywali swojej prace wykonawcy – strony postępowania, i jak wynika z dokonanych ustaleń, płatnik przekazywał zainteresowanym – materiały, które wykorzystywali przy realizacji **czynności renowacji i rekonstrukcji**.

Z dokonanych ustaleń wynika, że żadna z umów nie była indywidualnie oznaczona; brak numeru na żadnej umowie.

Wykazane okoliczności wskazują, że **nie rezultat** działania był określony w umowach, tylko wykonanie opisanych usług – renowacji i rekonstrukcji, a te czynności – powtarzające się jak: tynkowanie, gipsowanie, malowanie, usuwanie starej farby i pokrywanie nową, kopanie dołów, wylewanie balkonów, uzupełnianie brakujących elementów-fragmentów ościeżnic, framug okiennych, drzwi itd., nie stanowiły – samodzielnie indywidualnego bytu w obrocie, nie stanowiły autorskiego programu, realizowanego przez wykonawców, nie zawierały śladów inwencji twórczej, nie były objęte swobodą twórczą, inwencją kreatywną.

Podejmowane przez zainteresowanych **czynności były powtarzalne i wymagały starannego działania. Rezultat nie był określony w żadnej umowie**.

Takiemu zobowiązaniu nie można przypisać cech essentialiae negotii umowy o dzieło, a oczekiwania stron towarzyszące zawieraniu i wykonywaniu badanej umowy, nazywanej przez strony umową o dzieło, mogły się zrealizować wyłącznie jako elementy innej umowy - umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, które są regulowane w art. 750 k.c. Dodać należy, że umowy te mogłyby mieć także cechy umowy o pracę, gdyby oczywiście zachowane zostały przez strony warunki określone w art. 22 k.p.

Oceniając odwołanie płatnika, Sąd Okręgowy miał na względzie zasadę swobody umów (**art. 353¹ k.c.**), w myśl której strony mają możliwości wyboru rodzaju łączącego je stosunku prawnego. Podkreślić jednak należy, że wyżej przytoczona zasada w żadnym razie nie oznacza dowolności, gdyż przywołany wyżej przepis wprost wymaga, aby treść umowy nie sprzeciwiała się naturze danego stosunku prawnego, jego społeczno-gospodarczemu przeznaczeniu i ustawie (zob. także wyrok Sądu Najwyższego z 28 kwietnia 2010 r., II UK 334/09, LEX nr 604221).

O tym jaki stosunek w rzeczywistości łączy strony rozstrzygają warunki, na jakich świadczenie jest wykonywane, a nie sama nazwa umowy, czy nawet wola stron, która podlega ograniczeniom wynikającym właśnie z treści art. 353¹ k.c. Ponieważ umowa o dzieło należy do umów rezultatu, dlatego oceny wykonania takiej umowy dokonuje się przez pryzmat osiągnięcia konkretnego, indywidualnie oznaczonego wytworu czy też efektu, który może mieć postać zarówno materialną, jak i niematerialną. Realizacja oznaczonego dzieła jest zwykle określonym procesem wykonawczym, o możliwym do wskazania momencie początkowym i końcowym, którego celem jest doprowadzenie do weryfikowalnego i jednorazowego rezultatu, który jest zdefiniowany przez strony już w momencie zawierania umowy. Ryzyko nieosiągnięcia rezultatu obciąża przy tym przyjmującego zamówienie. Dzieło zawsze musi być jednorazowym efektem, zindywidualizowanym już na etapie zawierania umowy i możliwym do jednoznacznego zweryfikowania po wykonaniu. Szereg powtarzalnych i cyklicznych czynności jakimi było wykonanie zestawienia dłużników, które podjął się wykonać zainteresowany na podstawie spornej umowy, nawet, gdy prowadziły do wymiernego efektu, to

jednak efekt tych prac nie mógł być rozumiany jako jednorazowy rezultat i kwalifikowany jako realizacja umowy o dzieło. Przedmiotem umowy o dzieło nie może być bowiem osiąganie kolejnych, bieżąco wyznaczanych rezultatów, a takimi były, w ocenie Sądu Okręgowego, efekty – wykonywania prac takich jak: tynkowanie, gipsowanie, malowanie, usuwanie starej farby i pokrywanie nową, kopanie dołów, wylewanie balkonów, uzupełnianie brakujących elementów-fragmentów ościeżnic, framug okiennych, drzwi itd. . Tego rodzaju czynności są charakterystyczne dla umowy o świadczenie usług, którą definiuje obowiązek starannego działania.

Z powyższych rozważań wynika, że, zawarte przez strony, sporne umowy, nie były umowami rezultatu, lecz umowami starannego działania, ponieważ ich przedmiotem było wykonywanie przez zainteresowanych ciągu powtarzalnych czynności, o charakterze cyklicznym, który wprowadzie w celu finalnym zmierzały do osiągnięcia bieżących rezultatów, ale wymagały jedynie starannego działania. . Wobec powyższego, uprawnione jest wnioskowanie, że – z uwagi na przedmiot – planowanej aktywności - wykonywanie czynności przez zainteresowanych, na podstawie zakwestionowanej przez ZUS umowy, rodziło dla zainteresowanych tytuł do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych na podstawie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w zakresie, w jakim obowiązywała ta umowa. Podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, **zgodnie z art. 18 ust. 1 i 3 ustawy, stanowi osiągnięty na podstawie umowy przychód.**

Z tych względów, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił odwołania – orzekając o tym w punkcie 2 wyroku.

Z dokonanych ustaleń wynika, że decyzją numer (...)r. z dnia **4 lipca 2017r.** ZUS zmienił decyzję z dnia 21 listopada 2016r i stwierdził, że **Z. M.** podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, to jest emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu, jako zleceniobiorca z tytułu zawartej umowy zlecenia z płatnikiem składek Pracownią (...) Sztukatorskich i (...) M. J. w okresie od dnia 19.10. 2015 roku do dnia 28 października 2015 roku, a także określił podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne tj. emerytalne, rentowe i wypadkowe za : październik 2015r. w kwocie 0, 00 zł., za grudzień 2015r. - w kwocie 350 zł. i na ubezpieczenie zdrowotne za grudzień 2015r. w kwocie 310,59 zł. i wobec powyższego, Sąd, **na podstawie art. 477 ze zn. 13 k.p.c umorzył postępowanie w zakresie wydanej decyzji z dnia 4.07.2017r.** – w punkcie 1 wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie 3 sentencji wyroku, biorąc pod uwagę treść art. 98 k.p.c. i zasądził od płatnika na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych kwotę 1 260 zł. – łącznie w związku ze złożonymi trzema odwołaniami. Zgodnie bowiem z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Stosownie do z art. 98 § 3 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez wykwalifikowanego pełnomocnika zalicza się wynagrodzenie. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika (biorąc pod uwagę wartość przedmiotu sprawy) Sąd ustalił w oparciu § 2 pkt 1, 2 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804), także - rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych – Dz. U. z 2016 r., poz.1667).

Zarządzenie: odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi płatnika